T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Tez Yöneticisi
Prof. Dr. İlhan TOKSÖZ

EDİRNE İLİ MERKEZ İLÇESİNDE ÖĞRENİM GÖREN ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN TUTUMLARININ ARAŞTIRILMASI

(Yüksek Lisans Tezi)

Özgül KURT DURDABAK

Referans no: 10072260

EDİRNE – 2019

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Tez Yöneticisi
Prof. Dr. İlhan TOKSÖZ

EDİRNE İLİ MERKEZ İLÇESİNDE ÖĞRENİM GÖREN ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN TUTUMLARININ ARAŞTIRILMASI

(Yüksek Lisans Tezi)

Özgül KURT DURDABAK

Destekleyen Kurum:

Tez No :

EDİRNE – 2019

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans Eğitimime başlamam ve bu zorlu süreci tamamlamam da her türlü desteğini ve ilgisini esirgemeyen danışman hocam Prof. Dr. İlhan TOKSÖZ'e ve her daim benim yanımda olan aileme teşekkür ediyorum.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ VE AMAÇ 1

GENEL BİLGİLER..... 4

GEREÇ VE YÖNTEMLER..... 13

BULGULAR 17

TARTIŞMA..... 22

SONUÇLAR..... 28

ÖZET..... 30

SUMMARY..... 32

KAYNAKLAR..... 34

ŞEKİLLER LİSTESİ..... 38

ÖZ GEÇMİŞ 39

EKLER

SİMGE VE KISALTMALAR

AYT : Alan Yeterlilik Sınavı

BESTÖ : Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği

GSB : Gençlik ve Spor Bakanlığı

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

TYT : Temel Yeterlilik Sınavı

YKS : Yükseköğretim Kurumları Sınavı

GİRİŞ VE AMAÇ

Ulusların geleceği bireylerin bedensel ve ruhsal olgunluğuna bağlı olup onları bedensel, ruhsal, zihinsel ve sosyal yönlerden sağlıklı bir şekilde yetiştirmek çağdaş eğitimin ilkelerindendir (1).

Eğitim, bireyin doğumu ile başlayıp ölümüne kadar devam eden bir süreçtir. Bu süreçte kişi çeşitli bilgiler, beceriler, tutumlar ve değerler kazanır. Kazanılan bilgiler, beceriler, tutumlar ve değerler kişinin davranışlarında gözlemlenebilen değişikliklere neden olur (2).

Eğitimin amacı bireylere toplum tarafından kabul edilen ve istenilen özellikleri kazandırmaktır (3).

Eğitimin öğrenci, öğretmen ve öğretim programları olmak üzere üç temel öğesi vardır. Bu öğeler çok önemlidir ve birbirleriyle ilişkilidirler. Ancak eğitimde asıl hedefin, davranışlarında olumlu yönde değişim meydana getirilmek istenen birey olduğu düşünülürse, öğrencilerin özelliklerinin bilinmesi önemlidir. Bu özellikler öğrencilerin bedensel, zihinsel ve sosyal gelişim düzeyleri ile süreç içinde kazandıkları bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir (2). Öğrencilerin bu özelliklerini bilmek için de belirli teknikler uygulanmalıdır. Örneğin öğrencilerin tutumları başarılarını önemli ölçüde etkilediği için tutumlarının bilinmesi, geliştirilmesi veya değiştirilmesi gerekir ve bunun için tutum ölçekleri kullanılmalıdır(4).

Beden eğitimi tüm eğitim sürecinin, bireyin istekli ve amaçlı hareket kabiliyetinin gelişimi ve onların yararlı kılınması ile ilgili bir parçasıdır ve bireyin zihinsel, duygusal ve toplumsal tepkilerini doğrudan etkiler. Beden eğitiminin fiziksel, psikomotor, bilişsel, duyuşsal ve toplumsal gelişim üzerinde olumlu etkileri vardır (1).

Tutum kişinin bir durum, olay veya objeye yönelik ortaya koyduğu tepki eğilimi olarak tanımlanmaktadır (5).

Tutum, bir objeye ya da duruma yönelik kişinin pozitif mi yoksa negatif mi tepki vereceğini belirleyen bir hazır olma durumudur (6).

Tutumlar, olumlu olabileceği gibi olumsuz da olabilirler. Olumsuz tutumlara nesne, durum veya olgu hakkında olumsuz düşünme, onu istememe veya hoşlanmama, ona karşı davranışlarda bulunma örnek olarak verilebilir. Olumlu düşünme, onu kabul etme ve hoşlanma ise olumlu tutum göstergesi olarak kabul edilebilir (7).

Bireyin tutumları direkt gözlenemese de bireyin davranışlarına bakarak tutumu hakkında fikir edinilebilir. Örnek olarak sadece matematik dersine girmeyen ve sadece matematik dersinin ödevini yapmayan bir öğrencinin matematik dersine yönelik olumsuz tutumu olduğu düşünülebilir (8). Programlarda yer alan diğer dersler gibi öğrenciler beden eğitimi ve spor dersine ilişkinde olumlu veya olumsuz tutuma sahip olabilirler (7).

Ergenlik dönemi içinde bulunan ve Ortaöğretim hayatını başarıyla bitirip meslek edinmenin ilk adımı olan üniversiteye geçiş için başarmak zorunda oldukları TYT ve AYT'ye hazırlandıkları bu önemli dönemde öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve sosyal alanda gelişimlerine katkı sağlayan beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenlere göre karşılaştırmasını yapmaya ve Edirne ili Merkez ilçesinde öğrenim gören Ortaöğretim öğrencileri arasında daha önce bu alanla ilgili bir çalışma yapılmadığı için bu çalışmayı yapmaya karar verdik. Bu araştırma sonuçlarından elde edilecek verilerle öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının belirlenerek tutumlarında farklılığa neden olan değişkenlerin tespit edilebileceğini ve öğrencilerin olumsuz tutumlarını olumlu yönde değiştirebilecek etkinliklerin planlanabileceğini düşünmekteyiz.

Bu çalışmanın amacı Edirne ili Merkez ilçesinde öğrenim gören Ortaöğretim öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor dersine ilişkin tutumlarının öğrenci cinsiyeti, sınıf düzeyi, okul türü, okullarında spor salonunun olup olmaması ve okullarında duş alma olanağının bulunup bulunmaması gibi değişkenler açısından karşılaştırmasını yapmaktır.

Çalışmamızda aşağıda belirttiğimiz problem ve alt problemlerin cevaplarını bulmaya çalıştık.

Problem

Edirne ili Merkez ilçesinde öğrenim gören Ortaöğretim öğrencilerinin Beden Eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında öğrenci cinsiyeti, sınıf düzeyi, okul türü, okullarında spor salonu olup olmaması ve okullarında duş alma olanağının bulunup bulunmamasına göre anlamlı bir fark var mıdır?

Alt Problemler

1. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında cinsiyetlerine göre anlamlı bir fark var mıdır?
2. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında sınıf düzeylerine göre anlamlı bir fark var mıdır?
3. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında okul türüne göre anlamlı bir fark var mıdır?
4. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında okullarında kapalı spor salonu olup olmamasına göre anlamlı bir fark var mıdır?
5. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında okullarında duş alma imkânlarının bulunup bulunmamasına göre anlamlı bir fark var mıdır?

Hipotezler

1. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında cinsiyetlerine göre anlamlı bir fark vardır.
2. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında sınıf düzeylerine göre anlamlı bir fark vardır.
3. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında okul türlerine göre anlamlı bir fark vardır.
4. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında okullarında spor salonu olup olmamasına göre anlamlı bir fark vardır.
5. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında okullarında duş alma imkânlarının bulunup bulunmamasına göre anlamlı bir fark vardır.

Edirne ili Merkez ilçesinde öğrenim gören ortaöğretim öğrencileri üzerinde yapılan bu araştırma sonuçlarından elde edilecek verilerle öğrencilerin tutumlarında farklılaşmaya neden olan değişkenlerin (öğrenci cinsiyeti, sınıf düzeyleri, okul türleri ve okullarında spor salonu olup olmaması, okullarında duş alma imkânlarının bulunup bulunmaması) nelerden kaynaklandığının tespitine yönelik çalışmaların yapılabileceğini ve öğrencilerin olumsuz tutumlarını olumlu yönde değiştirebilecek etkinliklerin planlanabileceğini düşünmekteyiz.

GENEL BİLGİLER

Beden Eğitimi

Beden Eğitiminin amacı hareket etmeyi öğretmektir. Beden eğitimi, genel eğitimin hedeflerine hareketler aracılığı ile katkı sağlar. Beden eğitimi kişinin bedensel, psikomotor ve sosyal gelişimini sağlayan planlanmış fiziksel aktivitelerin bütünüdür (9).

Toksöz (10) beden eğitimini, ‘‘kişinin vücut ve ruh sağlığını koruyan, fiziksel becerilerini geliştiren, çevre koşullarına ve katılımcılara göre değişebilen kurallar içeren oyun ve spora dönük alıştırmaları kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir.’’ şeklinde tanımlamaktadır.

Beden eğitimi planlanan gelişim doğrultusunda fiziksel aktivitelerin yaşantıya dönüştürülmesidir (11).

Beden eğitimi kişilerin fiziksel etkinlikler ile bedensel, zihinsel ve sosyal yetenek kazandığı bir süreçtir (12).

Genel eğitimin bir parçası olan beden eğitimi bedensel aktivitelerle kişinin bedensel, ruhsal ve sosyal gelişimini amaçlayan çalışmalar bütünüdür (13).

Spor

Spor, beden eğitimi etkinliklerinin özelleştirilmesi ile farklı dallarda somutlaşmış, fiziksel, ruhsal, teknik ve estetik özellikler gerektiren, kesin kurallarla belirlenmiş etkinlik olarak tanımlanmaktadır (1).

Spor, bireyin fiziksel ve ruh sağlığını geliştiren, bilgi, beceri, tutum ve yetenek kazanmasını sağlayarak kişiliği ve karakteri en üst seviyeye ulaştıran, bireyler, toplumlar ve küresel çerçevede dayanışma ve barışı sağlayan, belirlenmiş kurallar çerçevesinde mücadele etme, karşılaşma ve karşılaşmada galip gelme isteğiyle yapılan faaliyetlerdir (14).

Beden Eğitimi Dersinin Önemi

Beden eğitimi kişiliğin eğitimidir. Gelişim özelliklerine dikkat edilerek planlanan beden eğitimi faaliyetleri ile bireylerin sağlıklı, iyi ahlaklı, mutlu ve dengeli bir kişilik olmalarına katkı sağlanır (15).

Okullarda beden eğitimi ve spor dersi öğrencilerin sağlığına katkıda bulunurken hayat boyu olumlu etkileri olacak fiziksel aktiviteleri alışkanlık haline getirmelerine yardımcı olur. Ayrıca okullarda beden eğitimi dersi bir takımın üyesi olma, adil oyun kurallarına uyma gibi bilgi ve becerilerin oluşturulmasına, saygının geliştirilmesine, fiziksel ve toplumsal duyarlılığın artmasına katkıda bulunur (16).

Fiziksel aktivitelerin bireyin yaşamında önemli bir yer tuttuğu ve örgün eğitim hayatının bir parçası olduğu kabul edilmiştir. Eğitim - Öğretim programlarının tamamlayıcı parçası olan Beden Eğitimi dersi fiziksel etkinliklerle bireyin çok yönlü gelişimine katkı sağlarken öğrenim hayatı boyunca beden eğitimi ve spor dersine aktif olarak katılan öğrencilerin gelişimi diğer disiplinlere de katkı sağlayacak ve obezite, madde kullanımı, şiddet gibi toplum içerisinde istenmeyen davranışlar azalacaktır. Beden eğitimi bireye ruhen ve fiziken sağlık kazandıran faaliyetler bütünü olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle çeşitli bilgi, beceri, tavır ve tutumun kazanıldığı okul çağının her kademesindeki çocuk ve gencin kendi kapasitesi ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirilmeleri önemlidir (17).

Ortaöğretimde Beden Eğitimi Dersi

Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı'nın amacı, öğrencilerin yaşamları boyunca spor aktivitelerinde bulunmaları için fiziksel beceriler ve tutumları edinmelerini sağlamaktır. Ortaöğretim Beden Eğitimi dersinde öğrencilerin fiziksel etkinliklere düzenli ve aktif katılımlarının sağlanması ile hareket kapasitelerini ve becerilerini geliştirmesi ve sağlığını güçlendirici bilgi ve becerileri hayatında ve kişisel gelişiminde kullanabilmesi amaçlanmaktadır. Ortaöğretimdeki beden eğitimi dersi ile öğrencilerin fiziksel olarak sağlıklı

ve dinç, serbest zamanlarını verimli bir şekilde değerlendiren, öğrendiklerini günlük hayatında kullanabilen bir birey olarak yetişmeleri amaçlanmaktadır (17).

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın almış olduğu karar ile; Anadolu Liselerinin, Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Liselerinin ve Fen Liselerinin tüm sınıf düzeylerinde ortak dersler kapsamında haftada iki ders saati, Sosyal Bilimler Liseleri ile Güzel Sanatlar Liselerinin tüm sınıf düzeylerinde ortak dersler kapsamında Beden Eğitimi/Görsel Sanatlar/Müzik derslerinden beden eğitimi dersinin seçilmesi durumunda haftada iki ders saati, Anadolu İmam Hatip Liselerinin dokuzuncu sınıfında Beden Eğitimi/Müzik/Görsel Sanatlar derslerinden beden eğitimi dersinin seçilmesiyle haftada iki ders saati, diğer sınıf düzeylerinde bir ders saati, Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinin dokuzuncu, onuncu ve on birinci sınıflarında ortak dersler kapsamında haftada iki ders saati olarak uygulanmaktadır (18).

Tutum

Tutum, ''harekete hazır'' anlamına gelen Latince kökenli bir kelimedir (19). Tutumlarımız, belirli etkinliklere başlayıp başlamayacağımızı veya o etkinliklere devam edip etmeyeceğimizi, belirli alanlarda başarılı olup olmayacağımızı etkiler. Tutumların oluşumu küçük yaşta başlar ve birey yaşamında farklı durumlara (evrelerine) karşı çok farklı tutumlara sahip olabilir (20).

Tutum bireye atfedilen ve onun herhangi bir objeyle ilgili duygularını, düşüncelerini ve davranışlarını oluşturan eğilimdir (21).

Tutum; Belirli kişi, obje veya duruma pozitif ya da negatif bir şekilde tepkide bulunma eğilimidir (22).

Tutum, kişinin kendisine veya bir objeye, toplumla ilgili bir konu veya olaya ilişkin bilgilerine, tecrübelerine ve duygularına dayanarak gösterdiği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir (5).

Tutumların Oluşması

Bireyler tutumlara sahip olarak doğmazlar, tutumlar sonradan oluşur. Bireylerin konular, nesneler ya da kişiler hakkındaki tutumlarının bazıları kendi tecrübelerine dayanırken bazı tutumları ise farklı kaynaklardan elde edilir (23).

Tutumların oluşmasında bireyin içinde doğduğu ve yaşadığı toplumsal yapı, kültürel çevresi, içinde bulunduğu ekonomik koşullar, eğitim hayatı, sahip olduğu bilgi ve tecrübeler, kişilik yapısı gibi birden fazla faktör etkilidir (5).

Küçük yaştaki çocuklar çeşitli konulardaki tutumlarını belirtirken, çoğunlukla annelerinin ya da babalarının sözlerinden örnek verirler. Çocuk okula başlayana kadar anne ve babasını kendisini çeşitli konularda bilgilendirecek, ödüllendirecek ya da cezalandıracak otorite olarak görür. Okul öncesi dönemde anne ve baba, çocuğun hangi konulara ne tür tutumlar geliştireceğini belirleyen tek etkendir (22).

Çocuğun yaşı büyüdükçe anne babanın yerini arkadaşlar almaktadır. Arkadaş grubu içindeki üyelerin çeşitli konulara ilişkin tutumlarında büyük benzerlikler bulunmaktadır. Bu benzerlik ergenlik çağında daha da dikkat çekmeye başlar. Arkadaşlık kurmada benzer tutumlara sahip olmak önemli olduğu gibi sahip olunan tutumların değişmesinde ve yeni tutumların oluşmasında arkadaş grubu önemli rol oynamaktadır (24).

Tutumların oluşumuna anne- baba, arkadaş çevresinin yanı sıra medya ve televizyon da etki etmektedir (25). Reklamlar, yazı dizileri, haber programları, televizyon dizileri ve benzer programlar bazen farkında bile olmadığımız objelere, kişilere ya da olaylara karşı pozitif ya da negatif tutumlar geliştirmemize veya sahip olduğumuz tutumumuzun değişmesine neden olabilirler (24).

Bir konu ya da nesne hakkında tecrübe sahibi olmak o konu ya da nesne ile ilgili tutum sahibi olmanın en açık yolu olarak değerlendirilir (23).

Temel tutumlarımızın birçoğu erken yaşlarda edindiğimiz kişisel yaşantılarımız sonucu oluşur ve oluşan bu durum bireylerin belirli nesnelere yönelik pozitif veya negatif tutum geliştirmelerine neden olur. Kişi, bir tutuma konu olan obje ya da olay ile karşı karşıya kalınca nasıl davranacağına daha önceki yaşantılarına benzer deneyimlerine göre karar verir. Diğer yandan kişinin tutuma konu olan obje ya da olayla ilgili herhangi bir bilgisi yoksa o obje ya da olay ile ilgili herhangi bir tecrübe edinmemişse ona anlam yüklemesi ve kendi hayatıyla ilişkilendirmesi zorlaşabilir (5).

Tutumun Temel Öğeleri

Tutumları oluşturan zihinsel, duygusal ve davranışsal üç temel öğe vardır. Buna göre, kişinin bir konu hakkında sahip olduğu bilgiler (zihinsel öğe) ve o konu hakkındaki duyguları (duygusal öğe) o konuya karşı nasıl bir davranışta bulunacağını (davranışsal öğe) belirler. Kişinin bir obje, olgu veya birey hakkında bu üç temel öğe doğrultusunda ortaya koyduğu tavır onun tutumunu belirler (5).

Bir tutumun zihinsel öğesi, kişinin tutum nesnesine yönelik sahip olduğu bilgi ve düşüncelerinden oluşur. Duygusal öğe, bireyin tutum objesine ilişkin duygu ve yargılarından oluşur. Davranışsal öğe ise genellikle kişiyi tutum nesnesine ilişkin davranışlar sergilemeye eğilimli kılar (25).

Zihinsel Öğe

Zihinsel öğe, kişinin tutum objesine yönelik bilgi ve inançlarını kapsayan düşüncelerinden oluşur (26).

Zihinsel öğe, bireyin tüm inançlarını ve fikirlerini kapsar ve bunların doğru ya da gerçek olmaları gerekmez. Bireyin beden eğitimi ders aktivitelerinin fiziksel gelişime katkısının olduğuna inanması veya beden eğitimi ders aktivitelerinin akademik başarıyı düşürdüğüne inanması gibi. Eğer kişi beden eğitimi ve spor etkinliklerinin ders başarısını etkilediğini düşünüyorsa, bu düşüncesi bilimsel olarak doğrulanmamış olsa bile birey için doğrudur (27).

Bununla beraber, bilgilerin gerçeğe yakınlığı ne kadar fazlaysa kalıcılığı da o kadar fazla olacaktır. Ayrıca bilgiler değişirse tutum da değişim gösterecektir (28). Bir bireyin çok akıllı, dürüst olarak bildiği bir kişinin, gerçekte tamamen bunun aksi olduğunu öğrendiğinde, bilgi değişmiştir; dolayısı ile tutumun yönü ve yoğunluğu da değişecektir (29).

Duygusal Öğe

Duygusal öğe, tutumun bireyden bireye farklılık gösteren, durumdan hoşnut olma veya olmama yönünü oluşturur (30). Tutumun içerdiği duygusal öğeden, nesne ile ilgili duyduğu heyecanlar kastedilmektedir. Tutumun konusunu oluşturan obje ya hoşa gitmektedir veya tutumun konusunu oluşturan objeden hoşlanılmamaktadır; tutum konusunu oluşturan obje sevilmekte ya da sevilmemektedir. Duygusal öğe tutuma devamlılık sağlar. Aynı zamanda da itici ve güdüleyici karakterini verir (31).

Duygusal öğe kişinin değerler sistemi ile de ilgilidir. Tutuma konu olan obje ya da olayın kişinin amaçlarına uygun olup olmaması olumlu ya da olumsuz duyguların oluşmasına neden olabilir (32).

Davranışsal Öğe

Bireyin edindiği bilgiler ve inançları sonucu sahip olduğu düşüncesi kişiyi bir nesneye karşı olumlu veya olumsuz şekilde tavır göstermeye yöneltecektir. Kişi bir nesneye ilişkin olumlu bir tutuma sahip ise davranışları da sahip olduğu tutum doğrultusunda olumlu olacaktır (33). Tutumların davranışsal öğesi, kişinin sahip olduğu yargılarına ve duygularına uygun hareket etme eğilimini içermektedir (32). Bir objeye yönelik olumlu tutuma sahip olan kişi, o objeye ilişkin olumlu davranmaya, onu desteklemeye, yardım etmeye eğilimli olacaktır. Bir objeye yönelik olumsuz tutuma sahip olan kişi ise objeden uzaklaşma, ona ilgi duymama, yargılama hatta ona zarar verme eğilimi gösterecektir (34).

Tutumların Değişmesi

Tutumlarla doğmayan birey gözlem, tepkisel koşullanma, bilişsel öğrenme gibi farklı yollarla tutumlar edinmekte ve toplumsal tecrübeleri ile bu tutumları şekillenmektedir. Toplumda bireyler birbirlerinin tutumlarını çeşitli yollarla değiştirmeye çalışırlar. Değişime direnç gösteren tutumlar, yavaş olsa da yeni bilgi ve yaşantılar edindikçe değişmektedir (35).

Tutumların değişimi iki şekilde gerçekleşebilir. Bunlardan biri tutuma konu olan davranışın tam aksi şekilde davranmak, ikincisi ise benimsetici bir iletişim içinde olmaktır. Düşüncelerimizin tam tersi olan bir düşünceyi söylemeye veya yapmaya (tehdit ve parasal teşvik gibi) mecbur bırakıldığımızda tutumlarımız da değişim görülebilir (36).

Daha önce sahip olduğu tutumları yaşla birlikte gelişen ve değişen bireyin kişilik yapısına uymuyorsa bireyin tutumu değişebilir. Tutumların oluşan yeni durumlarla desteklenmesi de tutumun değişimini kolaylaştıracaktır. Ancak burada kişinin değişime açık ve yeni durumlara uyum sağlayacak kişilik özelliğine sahip olması gerekmektedir (5).

Tutumların Ölçülmesi

Tutumlar, insan davranışlarının en önemli tayin edicilerinden birisidir. Direkt olarak gözlenemez olsalar da bireyin sevgisini, nefretini ve davranışlarını önemli ölçüde etkileyen tutumlarını davranışlarından anlayabiliriz (22). Kişinin herhangi bir obje ya da olaya ilişkin

sahip olduğu tutumun derecesinin ve yönünün bilinmesi pek çok alanda önem arz etmektedir. (37).

Tutum, öğrenilen yeni bilgilerle oluşan, bireyin davranışlarını tayin eden ve bireyin karar verme sürecini etkileyerek taraflı davranmasına neden olabilen bir olgu olarak tanımlanmaktadır (38).

Herhangi bir derse aktif olarak katılma isteği, bir değeri olduğunu kabul etme, karşılık vermekten haz duyma gibi davranışlar o derse karşı olumlu tutum geliştirildiğinin göstergeleridir (39).

Tutumlar soyut kavramlar ve gizli değişkenler oldukları için ölçümlerinin yapılması oldukça zordur ve doğrudan ölçümleri yapılamaz. Kişilere bir obje veya duruma ilişkin tutumları sorulduğunda, kesin bir cevap vermezler, tutumlarını yüzeysel olarak ifade ederler. Bu yüzden kişilerin tutumları hakkında bilgi sahibi olmak için onların düşünce, duygu ve davranışları ile ilgili bilgi edinilmeye çalışılır (40).

Eğitim öğretim sürecinde de tutumların ölçülmesi, öğrencinin belirli bir zamandaki tutumlarını tespit ederek ilerideki davranışları hakkında fikir yürütmek, içinde bulundukları durumlarla ilgili tutumlarını belirlemek, tutumlarını değiştirmek ya da yeni tutumlar oluşturmak gibi çeşitli açılardan fayda sağlamaktadır (41).

Tutumların ölçülmesi üç yöntemle gerçekleştirilebilir. İlk yöntem kişilerin bir cümle ya da sıfata verdikleri tepkilere bakarak çıkarımlarda bulunmaya olanak tanıyan yöntemleri kapsar. İkinci yöntem kişilerin davranışlarından çıkarımlar yapmaya izin veren yöntemleri kapsar. Üçüncü yöntem ise kişilerin fizyolojik tepkilerine dayalı olarak çıkarımların yapılmasına izin veren yöntemleri kapsar (42).

Tutum Ölçekleri

Bireylerin bir dizi cümle veya sıfat listelerine ilişkin gerçek duygu ve düşünceleri ile tepki vermeleri beklenir. Bu cümle ya da sıfat listelerine ölçek adı verilmektedir (43).

Kişinin duygu ve düşüncelerini öğrenmek amacıyla hazırlanmış bir dizi ifadenin yer aldığı anketlere Tutum Ölçekleri adı verilir (32).

Likert tipi ölçekler, Thurstone ölçekleri ve Guttman ölçekleri olmak üzere üç tip ölçek tutumların ölçülmesinde kullanılmaktadır (25). Bu üç tip örnekten Likert'in "Toplam Derecelendirme Ölçeği" tekniği tutumların ölçülmesinde en sık kullanılan teknik olarak bilinmektedir. Bu ölçek 1932'de Rensis Likert tarafından geliştirilmiştir. Likert tipi ölçekte,

tutumları ölçülecek kişilerin cevap verecekleri ifadeler bulunmaktadır. Kişi ölçekte düşüncelerine uyan ifadelere işaret koymak yerine, verilen her ifadeye ne derece katılıp katılmadığını bildirmektedir (44).

Toplam derecelendirme ölçeği tekniğinde kişilerden olumlu tutum cümlelerinde yer alan ifadeleri 5 kategorili (tamamen katılıyorum (5), katılıyorum (4), karasızım (3), katılmıyorum (2), kesinlikle katılmıyorum (1)) ölçekte sıralı sınıflarda derecelemeleri istenir. Toplam derecelendirme ölçeğinde yer alan olumsuz tutum ifadelerinde ise puanlama tersine yapılmaktadır. Kişinin puanı ifadelere verilen tepkilerin toplam ağırlıklarından oluşmaktadır. Çalışma sonucunda ortaya çıkan kişi puanları sıralama ölçeği niteliğindedir. Ham puanlar standart puanlara çevrilerek eşit aralıklı ölçek düzeyinde puanlar elde edilir, böylece kişilerin ölçekten elde ettiği puanları arasındaki fark tespit edilebilir (45).

Likert tipi ölçeğin avantajları, Thurstone ve Guttman ölçeklerine göre daha kolay geliştirilebilir olması, farklı durumlara ve tutum objelerine adapte edilebilmesi ve tutumun hem yönünü hem de derecesini hesaplayabilme kolaylığı sağlamasıdır. Likert tipi ölçeğin dezavantajı ise, farklı cevap ifadelerinin aynı toplam puanı üretebilmesidir (46).

Tutum Ölçeklerinin Beden Eğitimi Dersinde Kullanılması

Değer yargıları ve inançlara göre gelişen tutumlar kişinin davranışlarını tayin etmede önemli etkiye sahiptirler. Tutumların pozitif ya da negatif olması öğrenmeyi direkt olarak etkilemekte ve kişinin ilerideki yaşamını yönlendirmektedir (47).

Tutumlar, kişinin davranışlarının en önemli tayin edicilerinden olmaları nedeniyle eğitim öğretim sürecindeki öğrencilerde, kültürümüzü oluşturan öğelere, toplumsal kurum ve kuruluşlara ve diğer gruplara karşı olumlu ve sağlıklı tutumlar geliştirmeyi hedefleriz. Bu hedeflere ne oranda ulaşabildiğimizi öğrenmek ancak tutumların ölçülmesiyle mümkün olur (48).

Beden eğitimi dersinin amacı öğrencilerin bedensel, zihinsel, ruhsal ve sosyal yönden sağlıklı bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır. Öğrencilerin beden eğitimi dersindeki fiziksel gelişimlerini belirlemek için beceri testleri, kontrol listeleri gibi formlar kullanılırken, zihinsel alandaki gelişimlerini ölçmek için üst düzey bilgi ve becerileri ölçen sınav, proje, performans görevi gibi yöntemler kullanılmaktadır. Öğrencilerin sosyal ve duygusal yönden gelişimlerinin ölçülmesinde ise ilgilerinin, tutumlarının, değerlerinin vb. duyuşsal özelliklerinin bilinmesi gerekmektedir. Öğrencilerin ilgi, tutum, değer gibi duyuşsal özelliklerinin ölçülmesi bedensel

ve zihinsel özelliklerinin ölçülmesine oranla daha zordur ve alanında uzman kişilerce geliştirilmiş ölçekler kullanılarak öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları ölçülebilir. Beden eğitimi alanında tutum ölçeklerinin kullanılması öğretmene dersin işlenişi ve kullanılan yöntem ve teknikler hakkında bilgi sağlarken öğrencilerin öğretim sürecine daha aktif katılmaları, keyif alacakları etkinliklerin planlanması ve böylece beden eğitimi programındaki bilişsel ve devinişsel kazanımları edinmelerinde yardımcı olur.

Türkiye'de beden eğitimi dersine ilişkin öğrenci tutumları ile ilgili ölçek geliştirme çalışması Pehlivan (1998) ile Demirhan ve Altay (2001) tarafından yapılmıştır. Pehlivan ilk ve ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarını ölçebilecek 22 maddelik Likert tipi ölçek geliştirirken, Demirhan ve Altay ise (2001), 1996 yılında geliştirdikleri 32 maddelik ölçeğin revizyonunu lise birinci sınıfa devam eden 650 kız ve erkek öğrenci üzerinde gerçekleştirmişlerdir. 24 ifadeden oluşan beş dereceli likert tipi ölçekten alınabilecek en düşük puan 24, en yüksek puan ise 120'dir (49).

Kenyon, iki farklı ülkede ve kolej çağındaki kız ve erkek öğrencilerle yaptığı çalışmasında, "Fiziksel Aktivite Tutum Ölçeğini (ATPA)" kullanmıştır. Erkek öğrenciler için hazırlanan "Fiziksel Aktivite Tutum Ölçeği (ATPA)" 59 maddeden, kız öğrenciler için hazırlanan ölçek ise 54 maddeden oluşmaktadır (50).

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Bu çalışma betimsel araştırma yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Bu bölümde araştırmanın yapıldığı gruba ilişkin açıklamalar verilmiş, kullanılan veri toplama aracı ve verilerin nasıl toplandığına ilişkin bilgiler ile kullanılan veri analizi tekniklerine yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Edirne İli Merkez İlçesindeki Ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarını araştıran bu çalışmada anket (survey) modeli kullanılmıştır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın gerçekleştirildiği Edirne ili Merkez ilçesi evreni değerleri ve bu evrenden seçilen örneklemlerin sınıf düzeyi ve cinsiyete göre dağılımları Tablo 1 ’de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmanın gerçekleştirildiği Edirne ili Merkez ilçesi evreni değerleri ve bu evrenden seçilen örneklemlerin sınıf düzeyi ve cinsiyete göre dağılımları

SINIF DÜZEYİ	CİNSİYET	EVREN	ÖRNEKLEM
9. SINIF	Kız Öğrenci	901	217
	Erkek Öğrenci	1102	182
10. SINIF	Kız Öğrenci	985	176
	Erkek Öğrenci	1017	224
11. SINIF	Kız Öğrenci	991	210
	Erkek Öğrenci	916	188
12. SINIF	Kız Öğrenci	1017	184
	Erkek Öğrenci	994	167
TOPLAM		**7923**	**1548**

Tablo 1 ’de görüldüğü gibi, araştırma evrenini, 2014-2015 eğitim öğretim yılında Edirne ili Merkez ilçesinde bulunan toplam 15 resmi ortaöğretim okulunun 9. sınıfında öğrenim görüp beden eğitimi dersine katılan N=1102 erkek öğrenci ve N=901 kız öğrenci; 10. sınıfında öğrenim görüp beden eğitimi dersine katılan N=1017 erkek öğrenci ve N=985 kız öğrenci; 11. sınıfında öğrenim görüp beden eğitimi dersine katılan N=916 erkek öğrenci ve N=991 kız öğrenci; 12. sınıfında öğrenim görüp beden eğitimi dersine katılan N=994 erkek öğrenci ve N= 1017 kız öğrenci olmak üzere toplam N=7923 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise 2014-2015 eğitim öğretim yılında Edirne ili Merkez ilçesinde bulunan toplam 15 resmi ortaöğretim okulunun 9. sınıfında öğrenim görüp beden eğitimi dersine katılan N= 182 erkek öğrenci ve N= 217 kız öğrenci, 10. sınıfta öğrenim görüp beden eğitimi dersine katılan N= 224 erkek öğrenci ve N= 176 kız öğrenci, 11. sınıfında öğrenim görüp beden eğitimi dersine katılan N= 188 erkek öğrenci ve N= 210 kız öğrenci, 12. sınıfında öğrenim görüp beden eğitimi dersine katılan N= 167 erkek öğrenci ve N= 184 kız öğrenci olmak üzere toplam N=1548 öğrenci oluşturmaktadır. Anderson’un kuramsal örneklem büyüklükleri tablosuna bakıldığında araştırmaya katılan toplam öğrenci sayısının % 95 güvenlik seviyesi ile yeterli olduğu sonucuna varılabilir (51).

Araştırmanın yapıldığı Edirne ili Merkez ilçesinde öğrenim gören ortaöğretim öğrencilerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, okul türü, okullarında spor salonu bulunup bulunmaması ve okullarında duş alma olanağının olup olmamasına göre dağılımları tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların cinsiyet, sınıf düzeyi, okul türü, okullarında spor salonu bulunup bulunmaması ve okullarında duş alma olanağının olup olmamasına göre dağılımları

Değişken		N
Cinsiyet	Kız Öğrenci	787
	Erkek Öğrenci	761
Sınıf Düzeyi	9. Sınıf	399
	10. Sınıf	400
	11. Sınıf	398
	12. Sınıf	351
Okul Türü	Fen Lisesi	229
	Anadolu Lisesi	573
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	512
	İmam Hatip Lisesi	141
	Güzel Sanatlar Lisesi	93
Okullarında Spor Salonu Bulunup Bulunmaması	Evet	538
	Hayır	1010
Okullarında Duş Alma Olanağının Olup Olmaması	Evet	-
	Hayır	1548

Tablo 2'de görüldüğü gibi, Edirne ili merkez ilçesindeki ortaöğretim okullarında öğrenim gören ve araştırmaya katılan öğrencilerinin 787'sini kız öğrenci, 761'ini erkek öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan Edirne ili merkez ilçesindeki ortaöğretim okullarında öğrenim gören 9.sınıf öğrencilerinin sayısı 399, 10.sınıf öğrencilerinin sayısı 400, 11. sınıf öğrencilerinin sayısı 398, 12. sınıf öğrencilerinin sayısı ise 351'dir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 229'u Fen Lisesi'nde, 573'ü Anadolu Lisesi'nde, 512'si Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde, 141'i İmam Hatip Lisesi'nde, 93'ü Güzel Sanatlar Lisesi'nde öğrenim görmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 538'inin okulunda kapalı spor salonu bulunurken 1010 öğrencinin okulunda kapalı spor salonu bulunmamaktadır. Araştırmaya katılan 1548 öğrencinin okulunda duş alma olanağı bulunmamaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının ölçülmesi için araştırmacı tarafından oluşturulan ve öğrencinin cinsiyeti, sınıfı, okul türü, okullarında kapalı spor salonunun bulunup bulunmaması, okullarında duş alma olanağının olup olmaması ile ilgili bilgilerin yer aldığı kişisel bilgiler formu ve Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği" (BESTÖ) olmak üzere iki bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır.

Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği'nin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.93, sınıf içi korelasyon katsayısı 0.85, Ölçüt geçerliliği korelasyon katsayısı da 0.83'tür. 12'si olumlu 12'si olumsuz olmak üzere toplam 24 maddeden oluşan Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği "Tamamen katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum, Tamamen Katılmıyorum" şeklinde 5'li likert tipinde hazırlanmış ve olumlu ifadeler "Tamamen katılıyorum" seçeneğinden başlayarak 5, 4, 3, 2, 1 şeklinde olumsuz ifadeler ise ters yönde işleyecek şekilde 1, 2, 3, 4, 5 şeklinde puanlanmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 24, en yüksek puan 120'dir. Sonuçta 1-24 puan en olumsuz tutumu, 25-48 puan olumsuz tutumu, 49-72 puan nötr tutumu, 73-94 puan olumlu tutumu, 95-120 puan en olumlu tutumu ifade etmektedir. Ölçekten elde edilebilecek puanları yorumlamanın bir diğer yolu da yanıtlayıcı tarafından işaretlenen cümlelerin madde puanlarının toplamının madde sayısına bölünmesidir. Bu yolla elde edilecek istatistik 1 ile 5 arasında olacaktır. Bunlardan 1-2 arasında olanlar olumsuz, 3 nötr, 4-5 arasında olanlar olumlu tutum gösterecektir (7).

Verilerin Toplanması

Araştırmanın yapılabilmesi için Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Değerlendirme Komisyonundan (Tarih: 18.02.2015 Karar No: 04/21), Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün 02/04/2015 tarihli ve 339 sayılı yazısı ile Edirne Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünden (Tarih: 07/05/2015 Sayı: 56569733 /44 / 3720852) izin alınmıştır. 2014-2015 eğitim-öğretim yılı ikinci döneminde ilgili okullar dolaşılarak beden eğitimi öğretmenlerine bilgi verilmiş, tutum ölçeğini beden eğitimi dersi öncesinde uygulamaları istenmiştir. Ölçek, açıklamalara uygun şekilde uygulandıktan sonra toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma için Edirne ili Merkez ilçesinde bulunan ortaöğretim okullarında öğrenim gören ve tesadüfi yöntemle örneklem olarak seçilen toplam 1596 öğrenciye tutum ölçeği uygulanmış, eksik ya da hatalı yanıtlanan 48 ölçek değerlendirme dışı tutularak, ortaöğretim 9. sınıfta öğrenim gören 217 kız öğrenci ve 182 erkek öğrenci; Ortaöğretim 10. sınıfta öğrenim gören 176 kız öğrenci ve 224 erkek öğrenci; Ortaöğretim 11. sınıfta öğrenim gören 210 kız öğrenci ve 188 erkek öğrenci; Ortaöğretim 12. sınıfta öğrenim gören 184 kız öğrenci ve 167 erkek öğrenci olmak üzere toplam 1548 ankete ilişkin veriler SPSS 20.0 istatistik paket programında analiz edilerek tutum puan ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmış, verilerin normalliği, basıklık ve çarpıklık değerleri (-1, +1) kullanılarak belirlenmiş, tüm veriler normal olarak dağılmıştır. Bu nedenle cinsiyet, sınıf düzeyi, okul türü, okullarında spor salonu bulunup bulunmaması ve okullarında duş alma olanağının olup olmaması gibi değişkenlere göre beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında farklılık olup olmadığı T-testi ve tek yönlü varyans analizi ile tespit edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık sınırı olarak $p<0.05$ değeri kabul edilmiştir.

BULGULAR

Edirne ili Merkez İlçesinde Öğrenim Gören Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi dersine ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yaptığımız çalışmada ulaştığımız bulgular bu bölümde tablolar ile gösterilmiştir.

Kişisel Bilgilere İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel bilgilerine ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımları

Cinsiyet	N	%
Kız	787	50,8
Erkek	761	49,2
Toplam	**1548**	**100**

Tablo 3'deki bulgulara göre araştırmaya katılan 1548 öğrencinin 787'si kız öğrenci ve 761'i erkek öğrencidir. Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımları incelendiğinde; %50,8'inin kız öğrenci, %49,2'sinin erkek öğrenci olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların sınıf düzeylerine göre dağılımları

Sınıf	N	%
9.sınıf	399	25,8
10. sınıf	400	25,8
11. sınıf	398	25,7
12. sınıf	351	22,7
Toplam	**1548**	**100,0**

Tablo 4'deki bulgulara göre araştırmaya katılan 1548 öğrencinin 339'u 9. Sınıf, 400'ü 10. sınıf, 398'i 11. sınıf ve 351'i 12. sınıf öğrencisidir. Sınıf dağılımları incelendiğinde; %25,8'nin 9.sınıf, %25,8'inin 10.sınıf, %25,7'sinin 11. Sınıf, %22,7'sinin 12. Sınıf olduğu belirlenmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların okul türüne göre dağılımları

Okul Türü	N	%
Fen Lisesi	229	14,8
Anadolu Lisesi	573	37,0
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	512	33,1
İmam Hatip Lisesi	141	9,1
Güzel Sanatlar Lisesi	93	6,0
Toplam	**1548**	**100,0**

Tablo 5**'** deki bulgulara göre araştırmaya katılan öğrencilerin 229'u Fen Lisesi'nde, 573'ü Anadolu Lisesi'nde, 512'si Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde, 141'i İmam Hatip Lisesi'nde ve 93'ü Güzel Sanatlar Lisesi'nde öğrenim görmektedir. Katılımcıların okul türüne göre dağılımları incelendiğinde; %14,8'inin Fen Lisesi, %37,0'ının Anadolu Lisesi, %33,1'inin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, %9,1'inin İmam Hatip Lisesi ve %6,0'ının Güzel Sanatlar Lisesi öğrencisi olduğu belirlenmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların okullarında kapalı spor salonu bulunup bulunmamasına göre dağılımları

Okullarında Kapalı Spor Salonu Bulunup Bulunmaması	N	%
Evet	538	34,8
Hayır	1010	65,2
Toplam	**1548**	**100,0**

Tablo 6'daki bulgulara göre araştırmaya katılan 538 öğrencinin okulunda kapalı spor salonu bulunurken 1010 öğrencinin okulunda kapalı spor salonu bulunmamaktadır. Katılımcıların okullarında kapalı spor salonu bulunup bulunmamasına göre dağılımları incelendiğinde, %34,8'nin okullarında kapalı spor salonu varken %65,22'sinin okullarında kapalı spor salonu bulunmadığı belirlenmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların okullarında duş alma imkânlarının olup olmamasına göre dağılımları

Okullarında Duş Alma İmkânının Olup Olmaması	N	%
Hayır	1548	100,0
Toplam	**1548**	**100,0**

Tablo 7'de ki bulgulara göre 1548 öğrencinin tamamının (%100,0) beden eğitimi dersinden sonra okulunda duş alma imkânının olmadığı belirlenmiştir.

Değişkenler Arasındaki İlişkilere Ait Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spor tutum ölçeği (BESTÖ) ve değişkenler arasındaki ilişkilere ait bulgular aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Birinci alt probleme ilişkin bulgular: Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı, tutum puan ortalamaları, standart sapmaları, T ve P değerleri Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı, tutum puan ortalamaları, standart sapmaları, T ve P değerleri

Cinsiyet	N	Ortalama	S. Sapma	T	P
Kız Öğrenci	787	3,74	0,81	-11,016	**0,000***
Erkek Öğrenci	761	4,16	0,68		

P<0.05

Araştırmaya katılan 787 kız öğrencinin tutum puanları ortalaması 3,74, standart sapması 0,81; 761 erkek öğrencinin tutum puanları ortalaması 4,16, standart sapması 0,68 olarak tespit edilmiştir (Tablo 7). Katılımcıların beden eğitimi ve spor tutum ölçeğinden aldıkları puanların cinsiyete göre karşılaştırılması sonucunda gruplar arası anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. ($p<0.05$)

İkinci alt probleme ilişkin bulgular: Araştırmaya katılan 9., 10., 11. ve 12. sınıf öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları, standart sapmaları T ve P değerleri Tablo 9 'da verilmiştir.

Tablo 9. Araştırmaya katılan 9., 10., 11. ve 12. sınıf öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları, standart sapmaları T ve P değerleri

Sınıf Düzeyi	N	Ortalama	S. Sapma	T	P	Tukey
9. Sınıf(1)	399	4,02	0,71	2,830	**0,037***	**(1-3)**
10. Sınıf(2)	400	3,90	0,75			
11. Sınıf(3)	398	3,88	0,83			
12. Sınıf(4)	351	3,98	0,80			

P<0.05

Tablo 9'da görüldüğü gibi Ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinin sayısı 399, tutum puanları ortalamaları 4,02, standart sapması 0.71; Ortaöğretim 10. sınıf öğrencilerinin sayısı 400, tutum puan ortalamaları 3,90, standart sapması 0,75; Ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin sayısı 398, tutum puan ortalamaları 3,88, standart sapması 0,83; Ortaöğretim 12. sınıf öğrencilerinin sayısı 351, tutum puan ortalamaları 3,98, standart sapması 0,80'dir.Katılımcıların beden eğitimi ve spora ilişkin tutum puanları incelendiğinde beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. (p<0.05)

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular: Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin öğrenim gördükleri okul türlerine göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları, standart sapmaları T ve P değerleri Tablo 10 'da verilmiştir.

Tablo 10. Araştırmaya katılan öğrencilerin okul türlerine göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları, standart sapmaları T ve P değerleri

Okul Türü	N	Ortalama	S. Sapma	T	P	Tukey
Fen Lisesi(1)	229	4,22	0,62	30,108	**0,000***	**(1-2,3,4,5)** **(2-1,3,4,5)** **(3-1,2,4,5)** **(4-1,2,3)** **(5-1,2,3)**
Anadolu Lisesi(2)	573	3,92	0,83			
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi(3)	512	4,05	0,66			
İmam Hatip Lisesi(4)	141	3,54	0,87			
Güzel Sanatlar Lisesi(5)	93	3,47	0,75			

P<0.05

Tablo 10'da görüldüğü gibi araştırmaya katılan ve Fen Lisesi'nde okuyan öğrencilerin sayısı 229, tutum puan ortalamaları 4,22, standart sapması 0,62; Anadolu Lisesi'nde okuyan öğrencilerin sayısı 573, tutum puan ortalamaları 3,92, standart sapması 0,83; Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde okuyan öğrencilerin sayısı 512, tutum puan ortalamaları 4,05, standart

sapması 0,66; İmam Hatip Lisesi'nde okuyan öğrencilerin sayısı 141, tutum puan ortalamaları 3,54, standart sapması 0,87; Güzel Sanatlar Lisesi'nde okuyan öğrencilerin sayısı 93, tutum puan ortalamaları 3,47, standart sapması 0,75'tir. Beden eğitimi ve spora ilişkin tutum algıları incelendiğinde beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları okul türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. (T=30,108, P=0.000; P<0,05)

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular: Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin öğrenim gördükleri okullarında spor salonu olup olmamasına göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları, standart sapmaları T ve P değerleri Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11. Öğrencilerin okullarında kapalı spor salonu bulunup bulunmamasına göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları, standart sapmaları T ve P değerleri

Okullarında Kapalı Spor Salonu Bulunup Bulunmaması	N	Ortalama	S. Sapma	T	P
EVET	538	4,02	0,74	2,761	**0,006***
HAYIR	1010	3,90	0,79		

Tablo 11'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan ve okullarında spor salonu bulunan öğrenci sayısı 538, tutum puanları ortalamaları 4,02, standart sapması 0,74; okullarında spor salonu bulunmayan öğrenci sayısı 1010, tutum puan ortalamaları 3,90 ve standart sapması 0,79'dur.

Beşinci alt probleme ilişkin bulgular: Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin öğrenim gördükleri okullarında duş alma imkânlarının olup olmamasına göre dağılımı Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12. Öğrencilerin okullarında duş alma imkânlarının olup olmamasına göre dağılımları

Okullarında Duş Alma İmkânının Olup Olmaması	N	%
HAYIR	1548	100,0
TOPLAM	**1548**	**100,0**

Tablo 12'de ki bulgulara göre araştırmaya katılan 1548 öğrencinin tamamının (%100,0) beden eğitimi dersinden sonra okulunda duş alma imkânının olmadığı belirlendiğinden tutum puanları ortalamaları ve standart sapmaları analiz edilememiştir.

.

TARTIŞMA

Bu çalışmanın amacı, Edirne İli Merkez İlçesindeki Ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını araştırarak cinsiyet, sınıf düzeyi, okul türü, okullarında kapalı spor salonu bulunup bulunmaması ve okullarında duş alma imkânlarının olup olmaması gibi değişkenler açısından araştırılmasıdır.

Çalışma, Edirne İli Merkez ilçesinde bulunan 15 ortaöğretim okulundaki toplam 1548 öğrencinin Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğine verdiği cevaplar esas alınarak elde edilen bulgulara göre tartışma yapılmıştır.

Birinci alt probleme ilişkin bulguların tartışma ve yorumu: Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, Edirne ili Merkez ilçesinde bulunan ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin cinsiyetlerine göre tutum puanları ortalamalarına bakıldığında, kızların tutum puan ortalamalarının 3,74 erkeklerin tutum puan ortalamalarının ise 4,16 olduğunu görmekteyiz. Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğinden elde edilebilecek puanları yorumlarken katılımcının işaretlediği ifadelerin madde puanlarının toplamının madde sayısına bölünmesi ile elde edilen puan 1-2 arasında ise olumsuz, 3 ise nötr, 4-5 arasında olanlar ise olumlu tutum olarak kabul edildiğinden erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarından yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

Chung ve Phillips (52)'in 'Amerika ve Tayvan' da 451 lise öğrencisi ile yaptıkları çalışmada erkeklerin kızlara göre daha yüksek spor tutum puanlarına sahip olduğu tespit edilmiştir. Erkeklerin kızlara göre daha yüksek spor tutum puanına sahip olmaları; beden

eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarında da erkeklerin daha yüksek tutum puan ortalamalarına sahip olması ile ilişkili olduğu düşünülebilir.

Şişko ve Demirhan (53)'ın ''İlköğretim Okulları ve Liselerde Öğrenim Gören Kız ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları'' isimli araştırmalarına göre katılımcıların beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları olumludur. Yapılan çalışmada kız ve erkek öğrencilerin tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu farkın lisede öğrenim gören kız öğrencilerin görüşlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir ve bu çalışma sonuçları bizim yaptığımız çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Folsom-Meek (54) erkek öğrencilerin mücadele gerektiren ve tehlike içeren etkinliklere ilişkin daha olumlu tutumlar sergilediğini ve erkek öğrencilerin beden eğitimine yönelik tutumlarının kızlarınkinden daha olumlu olduğunu açıklamıştır.

Lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarını cinsiyet ve spora katılım açısından ölçmeyi amaçlayan Demirhan ve Koca (55) çalışmalarında erkek öğrencilerin tutum puanlarının kız öğrencilere oranla daha yüksek olduğunu belirtmişlerdir.

Stelzer ve ark. (56) Amerika, İngiltere, Çek Cumhuriyeti ve Avusturya'da lise öğrencilerinin beden eğitimine ilişkin tutumlarının ölçüldüğü çalışmalarında; erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla daha olumlu tutuma sahip olduğunu ve iki grup arasında anlamlı bir farklılık olduğunu bildirmektedirler. Bu çalışma sonuçları da bizim çalışmamızın sonuçlarını destekler niteliktedir.

Ekici, Bayrakdar ve Hacıcaferoğlu (57) ''Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Tutumlarının Değerlendirilmesi'' isimli çalışmalarında Muğla il merkezindeki 192 kız ve 195 erkek öğrenci olmak üzere 387 öğrenci ile çalışmışlar ve yapılan değerlendirmeler sonucunda erkek öğrencilerin tutum puanlarının kız öğrencilere göre daha yüksek olduğunu bildirmişlerdir. Bu araştırma sonuçları da bizim yaptığımız araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Canlı (58)'nın''Tekirdağ İli Çorlu İlçesi İlköğretim Okulları ve Liselerde Öğrenim Gören Kız ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları'' isimli çalışmasında erkeklerin tutum puanlarının kızların tutum puanlarından daha yüksek olduğu belirlenmiş ve iki grup arasında anlamlı bir farka rastlanmıştır. Beden eğitimi dersi öğretim programlarının daha çok motorik özellikleri ön plana çıkaran etkinlikleri kapsaması bu farklılığa yol açmış olabilir. Bu çalışma sonuçları da bizim çalışma sonuçlarımızı destekler niteliktedir.

İkinci alt probleme ilişkin bulguların tartışma ve yorumu: Edirne ili Merkez ilçesinde bulunan ortaöğretim okullarında öğrenim gören ve araştırmaya katılan 9., 10., 11. ve 12. sınıftaki öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımı, tutum puan ortalamaları ve standart sapmalarına bakıldığında öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının olumlu olduğu ve öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın 9.sınıftaki öğrenciler ile 11.sınıftaki öğrencilerin tutum puanları arasında yapılan karşılaştırmadan kaynaklandığı görülmektedir.

Yapılan bazı çalışmalar incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeyleri arttıkça, beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum puanlarında bir azalma olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bizim çalışmamızda da 9. sınıf düzeyinden 10. ve 11. sınıf düzeylerine çıkıldıkça tutum puanlarında azalma olduğu görülmekte ve bizim çalışma sonuçlarımızın yapılan diğer çalışma sonuçları ile aynı yönde olduğu görülmektedir.

Güllü (59) 'Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması' isimli çalışmasında 1403 Ortaöğretim öğrencisi ile yaptığı çalışma sonucunda sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark olduğunu bildirmiştir.

Erturan ve Demirhan (60) 'An Examination Of Turkish High School Students Attitudes Toward Physical Education With Regard To Gender And Grade Level' isimli çalışmalarında 9.,10. ve 11. sınıftaki öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarında sınıf düzeylerine göre anlamlı bir fark olmadığını bildirmişlerdir. Bu çalışma sonuçları bizim çalışmamızın sonuçları ile farklılık göstermektedir.

Subramaniam ve Silverman, (61) 'Middle School Students' Attitudes Toward Physical Education' isimli çalışmalarında 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin sınıf düzeyi yükseldikçe beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarında azalma olduğunu ortaya koymuşlardır. Çalışılan sınıf düzeyleri farklı olsa da bu çalışma sonuçları sınıf düzeyi arttıkça beden eğitimi dersine ilişkin tutum puanlarında azalma olduğu yönünden bizim çalışma sonuçlarımızı destekler niteliktedir.

Altay ve Özdemir (62)'in Ankara İli Merkez İlçelerinde İlköğretim Birinci Kademesinde Öğrenim Gören 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması' isimli çalışmasında sınıf düzeyi arttıkça öğrenci tutum puan ortalamalarının azaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışma sonuçlarının da bizim çalışma sonuçlarımızla aynı yönde olduğu görülmektedir.

Sarıdede (63)'nin 'Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi' isimli çalışmasında 9. sınıf ile 11. ve 12. sınıf öğrencileri arasında anlamlı bir farklılığın olduğu ve ortalama farklar incelendiğinde 9. Sınıf öğrencilerinin 11. ve 12. sınıf öğrencilerinden daha yüksek ortalama değere sahip olduğu görülmektedir. Bu durumda 9. sınıf öğrencilerinin 11. ve 12. sınıf öğrencilerinden daha olumlu beden eğitimi dersi tutumuna sahip oldukları ve sınıf düzeyi arttıkça tutum puanlarında azalma olduğu söylenebilir. Bu çalışma sonuçları bizim çalışma sonuçlarımızı destekler niteliktedir.

Yukarıda verilen örnek çalışmalardan yola çıkılarak İlk Öğretim birinci kademeden başlamak üzere Ortaokul ve Ortaöğretim kademelerindeki öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça Beden Eğitimi dersine ilişkin tutum puanlarında anlamlı bir azalma söz konusu olmaktadır diyebiliriz.

Üçüncü alt probleme ilişkin bulguların tartışma ve yorumu: Çalışmamıza katılan ortaöğretim öğrencilerinin öğrenim gördükleri okul türlerine göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları, standart sapmaları incelendiğinde tüm okul türlerinde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının olumlu olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Fen Lisesi öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum puanlarının diğer okul türlerinde okuyan öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durumun Fen Lisesinde okuyan öğrencilerin bir üst düzeydeki eğitim kurumlarına hazırlanırken streslerini yönetmede sportif etkinliklerin yararlı olacağı düşüncesine sahip olmaları, beden eğitimi öğretmenlerinin ders işleyiş yöntemleri, öğrenci ile öğretmen arasındaki iletişim gibi farklılıklardan kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin ise eğitimleri daha çok kendi alanlarında bir meslek ve beceri edinme yönünde yoğunlaştığı için beden eğitimi derslerine ilişkin ilgilerinde azalma söz konusu olabilir.

Güllü (59) 'Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması' isimli çalışmasında Ortaöğretim öğrencilerinin okul türlerine göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını karşılaştırdığında genel liseler ile mesleki ve teknik lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı düzeyde fark olduğunu; genel liselerde okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının mesleki ve teknik lisesi öğrencilerinin tutumlarından daha yüksek olduğunu bildirmiştir. Bu çalışma sonuçları bizim çalışma sonuçlarımızı destekler niteliktedir.

Yağcı (64) ‘Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi (Afyonkarahisar İli Örneği)’ çalışmasında Fen Lisesi, Anadolu Öğretmen Lisesi, Anadolu Lisesi ve Meslek Lisesinde okuyan öğrencilerin okul türlerine göre beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarında farklılık bulunduğunu bildirmiştir. Bu çalışma sonuçları ile bizim çalışma sonuçlarımızın aynı yönde olduğu görülmektedir.

Çelik ve Pulur (65) ‘Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumları’ isimli çalışmalarında Meslek Lisesi ve Anadolu Lisesi’nde öğrenim gören öğrencilerin okul türlerine göre beden eğitimi dersine ilişkin tutum puanlarında anlamlı bir fark bulunmadığını bildirmişlerdir. Bu çalışma sonuçları bizim çalışma sonuçlarımızla farklılık göstermektedir.

Dördüncü alt probleme ilişkin bulguların tartışma ve yorumu: Çalışmamıza katılan öğrencilerin okullarında spor salonu bulunup bulunmamasına göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları, standart sapmaları incelendiğinde araştırmaya katılan ve okullarında spor salonu bulunan öğrenci sayısı 538, tutum puanları ortalamaları 4,02, standart sapması 0,74; okullarında spor salonu bulunmayan öğrenci sayısı 1010, tutum puan ortalamaları 3,90 ve standart sapması 0,79’dur. Okullarında spor salonu olan ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum puanları okullarında spor salonu bulunmayan öğrencilere göre daha yüksektir. Okullarında spor salonu bulunması ve hava koşullarından etkilenmeden derslerini aktif bir şekilde işleyebilmeleri öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının olumlu olmasını sağlamaktadır. Ülkemizde Eğitim Öğretim yılının büyük çoğunluğu kış mevsiminde geçmekte ve spor salonu bulunmayan okullarda beden eğitimi dersi teorik olarak işlenmekte ve öğretmen merkezli öğretim yöntemi uygulanmaktadır. Bu da hareketler yoluyla öğrenmeyi ve öğretmeyi amaçlayan beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşmada engel olmaktadır. Beden Eğitimi dersi öncesi ve sonrasında rahatlıkla üstlerini değiştirebilecekleri soyunma odalarına sahip olan, zemin ve çevresel koşullardan etkilenmeden fiziksel etkinliklere aktif katılım sağlayan öğrenciler beden eğitimi dersine ilişkin olumlu tutum geliştireceklerdir.

Taşmektepligil, Yılmaz, İmamoğlu ve Kılcıgil (66) ‘‘İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi’’ isimli çalışmalarında İlköğretim okullarındaki beden eğitimi ve spor dersi alanlarının çoğunlukla okul bahçeleri olduğunu dolayısıyla bu okullarda spor salonu ihtiyacının başlıca bir sorun olduğunu belirtmişlerdir. Beden eğitimi ders etkinliklerinden istenilen faydayı sağlama ve öğrencileri erken dönemde

spora yönlendirme için spor salonu ihtiyacının giderilmesinin ve bu sayede öğrencilerin beden eğitim ve spora yönelik tutum ve tavırlarının olumlu yönde gelişebileceğini bildirmişlerdir.

Beşinci alt probleme ilişkin bulguların tartışma ve yorumu: Araştırmamıza katılan 1548 öğrencinin tamamının beden eğitimi dersinden sonra okulunda duş alma imkânının olmadığı belirlenmiştir. Yapılan literatür taramasında bu değişkenle ilgili herhangi bir araştırma sonucuna rastlanılmamıştır. MEB Ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgelerine göre haftada 40 saatlik programın sadece 2 saati Beden Eğitimi dersi için ayrılmakta ve bu 2 saat ders haftalık ders programında bazen ilk 2 saatte bazen son 2 saatte bazen de ara ders saatlerinde yer almaktadır. Öğrencilerin beden eğitimi dersinden sonra bir sonraki derse hazırlanmaları için sadece 10 dakikalık teneffüsleri bulunmakta ve bu 10 dakikalık teneffüste üstlerini değiştirip bir sonraki derse hazırlandıkları bilinmektedir. Ayrıca tüm okullarımızda spor salonunun bulunmaması, spor salonu bulunan okullarımızda da duş ve sıcak su bulunmaması gibi nedenlerden dolayı öğrencilerin beden eğitimi dersinden sonra duş alma imkânlarının olmadığı sonucuna varılmış olup araştırmamızda bu probleme bağlı olarak öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında bir fark olup olmadığı konusunda herhangi bir sonuca ulaşılamamıştır.

SONUÇLAR

Edirne ili Merkez ilçesinde öğrenim gören Ortaöğretim öğrencilerinin Beden Eğitimi dersine ilişkin tutumlarının öğrenci cinsiyeti, sınıf düzeyi, okul türü, okullarında spor salonu bulunup bulunmaması ve okullarında duş alma olanağının bulunup bulunmaması gibi değişkenler açısından karşılaştırılması amacıyla yapmış olduğumuz araştırmanın sonuçları aşağıda belirtilmiştir.

- Araştırmamıza katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının "**OLUMLU"** olduğu anlaşılmaktadır.
- Araştırmaya katılan Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında cinsiyete göre karşılaştırılması sonucunda anlamlı bir farklılık tespit edildi. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha olumlu tutumlara sahip olduğu belirlenmiştir.
- Araştırmaya katılan Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında sınıf düzeylerine göre karşılaştırılması sonucunda anlamlı bir farklılık tespit edildi. Öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında azalma olduğu belirlenmiştir.
- Araştırmaya katılan Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında okul türüne göre karşılaştırılması sonucunda anlamlı bir fark tespit edildi. Fen Lisesi'nde öğrenim gören öğrencilerin diğer okul türlerinde öğrenim gören öğrencilere göre daha olumlu tutuma sahip oldukları belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında okullarında spor salonu bulunup bulunmamasına göre karşılaştırılması sonucunda anlamlı bir fark tespit edildi. Okullarında spor salonu bulunan öğrencilerin spor salonu bulunmayan öğrencilere göre daha olumlu tutuma sahip olduğu belirlenmiştir.
- Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında okullarında duş alma imkânlarının olup olmamasına göre yapılan karşılaştırmada öğrencilerin tamamının (%100,0) beden eğitimi dersinden sonra okulunda duş alma imkânının olmadığı belirlendiği için herhangi bir sonuca ulaşılamamıştır.

Öneriler;

1- Ortaöğretim öğrencilerinin gelişim özellikleri dikkate alınarak kız ve erkek öğrenciler için onların ilgisini çekebilecek beden eğitimi ve spora ilişkin olumlu tutum geliştirebilecekleri kız erkek karma etkinlikler planlanabilir.

2- Ortaöğretim öğrencileri bu dönemde büyükler gibi davranmayı ve özgür olmayı isterler bu nedenle sınıf düzeyi arttıkça ilgi alanlarını canlı tutacakları ve spor yapmayı bir ömür alışkanlık haline getirecekleri, hareketler aracılığı ile duygularını ifade edebilecekleri etkinlikler planlanabilir.

3- Beden Eğitimi dersi öğretim programı hazırlanırken Değerler Eğitimi, Tutum Öğe ve bileşenleri de dikkate alınarak hazırlanabilir.

4- Beden Eğitimi dersine ilişkin tutumların oluşumunda spor salonu, saha ve malzeme desteği önemli olduğu için Gençlik Spor Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği yaparak her okula spor salonu yapılmasına önem gösterilebilir.

5- Haftalık ders programlarındaki Beden Eğitimi ve Spor dersine ek olarak hafta da bir gün öğleden sonra öğrencilerin ilgi, istek, tutum ve yeteneklerine göre belirleyecekleri bir ya da birkaç spor branşında eğitim alabilecekleri bir program hazırlanabilir.

6- Sportif etkinliklerin akademik başarıyı düşüreceğini düşünen ve gelecek kaygısı taşıyan 11. ve 12. sınıf öğrencilerine ve ailelerine başarılı, mutlu ve sosyal bir yaşam için spor yapmanın ne kadar önemli ve yararlı olduğu konusunda toplantı ve seminerler düzenleyerek olumlu tutum geliştirmeleri sağlanabilir.

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Edirne İli Merkez İlçesinde öğrenim gören ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarını belirleyip cinsiyet, sınıf düzeyi, okul türü, okullarında spor salonu bulunup bulunmaması ve beden eğitimi dersinden sonra duş alma imkânlarının olup olmaması gibi değişkenler açısından karşılaştırmasını yapmaktır.

Araştırmanın örneklemini Edirne ili Merkez ilçesinde bulunan 15 resmi ortaöğretim okulunda 9. sınıfta öğrenim gören 182 erkek ve 217 kız, 10. sınıfta öğrenim gören 224 erkek ve 176 kız, 11.sınıfta öğrenim gören 188 erkek, 210 kız, 12. Sınıfta okuyan 167 erkek ve 184 kız olmak üzere toplam 1548 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin tutum puanlarının ölçülmesi için Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği" (BESTÖ) kullanılmıştır.

Ölçeğin güvenirliği Cronbach Alpha ile 0.93 olarak tespit edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 20.0 istatistik programı kullanılmıştır. Araştırmada öğrencilerin tutum puan ortalamaları ve standart sapmaları hesaplandıktan sonra değişkenlere göre beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında farklılık olup olmadığı T-testi ve tek yönlü varyans analizi ile belirlenmiş ve istatistiksel anlamlılık sınırı olarak $p<0.05$ değeri kabul edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının cinsiyete göre karşılaştırılmasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. ($p<0.05$)

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının sınıf düzeyine göre karşılaştırılmasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. ($p<0.05$)

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının okul türüne göre karşılaştırılmasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. ($p<0.05$)

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının okullarında kapalı spor salonu bulunu bulunmamasına göre karşılaştırılmasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. ($p<0.05$)

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının okullarında duş alma imkânlarının olup olmamasına göre karşılaştırılmasında öğrencilerin tamamının beden eğitimi dersinden sonra okulunda duş alma imkânının olmadığı belirlenmiştir. Bu nedenle araştırmanın bu bölümünde herhangi bir sonuca ulaşılamamıştır

Sonuç olarak araştırmamıza katılan ortaöğretim öğrencilerinin belirlediğimiz değişkenler açısından beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılmasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiş ve genel olarak ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları olumlu olarak belirlenmiştir.

.

Anahtar kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Tutum, Ortaöğretim Öğrencileri,

RESEARCH ON HIGH SCHOOL STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS PHYSICAL EDUCATION LESSON IN EDİRNE CENTRAL DISTRICT.

SUMMARY

The purpose of this study is to determine the attitudes of the high school students in the Edirne Central district towards Physical Education lesson, is to compare in terms of variables such as gender, grade level, school type, point of sports hall in schools and taking a shower after physical education lesson.

Research sample comprises totaly 1548 students that are 182 males and 217 girls who study at 9th grade, 224 males and 176 girls who study at 10th grade, 188 males and 210 girls who study at 11th grade, 167 boys and 184 girls who study at 12th grade, in the 15 official high schools located in the central province of Edirne province. The "Physical Education and Sport Attitude Scale"(BESTÖ) that was developed by Demirhan and Altay (2001) was used to evaluate student attitudes.

The reliability of the scale was 0.93 with Cronbach Alpha. SPSS 20.0 statistical program was used in the analysis of the data. When the participants' attitude point average and Standard deviations were calculated. After calculating, it was determined by the T-test and one-way analysis of variance whether there was any difference between attitudes towards physical education lesson according to the variables and the statistical significance was accepted as $p < 0.05$

A significant difference was found in the attitudes towards the physical education lesson the students who are attending the research according to gender. ($p < 0.05$)

A significant difference was found in the attitudes towards the physical education lesson the students who are attending the research according to the grade level. ($p < 0.05$)

A significant difference was found in the attitudes towards the physical education lesson the students who are attending the research according to the type of school. ($p < 0.05$)

A significant difference was found in the attitudes towards the physical education lesson the students who are attending the research according to the lack of a sports hall in their schools. ($p<0.05$)

By comparing the attitudes of the students who are on the research and their opportunity to taking a shower after physical education lessons. It was determined that there is no possibility to take a shower after physical education lesson. Therefore there is no result on this part of the study.

As a result, significant differences were found in the comparison of the attitudes of high school students attending the study to the physical education lesson in terms of the variables we determined and the attitudes of the high school students towards physical education lesson were determined positively.

Keywords: Physical Education and Sport, Attitude, High school students,

KAYNAKLAR

1. Aracı H. Öğretmenler ve Öğrenciler için Okullarda Beden Eğitimi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2006:19.
2. Erden M, Fidan N. Eğitime Giriş. Ankara: Alkım Yayıncılık, 1998.
3. Özer B, Öğretmen Adaylarının Etkili Öğrenme ve Ders Çalışmadaki Yeterliliği. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 1993.
4. Ercan AR. Eğitimde başarı için öğrenci tanıma teknikleri. 3.baskı. Ankara: Milli Eğitim Basımevi, 1998:83.
5. İnceoğlu M. Tutum Algı İletişim. 5. baskı. İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınevi. 2010:7.
6. Şerif M, Şerif, CW (Çeviri: M.Atakay, A.Yavuz). Sosyal psikolojiye giriş. İstanbul: Sosyal Yayınları; 1996:112.
7. Demirhan G, Altay F. Lise birinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutum ölçeği II. Hacettepe Üniv Spor Bilimleri Derg 2001;12(2):9-20.
8. Tavşancıl E. Tutumların ölçülmesi ve spss ile veri analizi. 3. baskı Ankara: Nobel Yayın Dağıtım 2006.
9. Aracı H, Aracı Ş. Spor Bilimleri Öğretimi. 1. Basım. Ankara: Grafiker Matbaacılık.2014:3
10. Toksöz İ. Beden eğitimi ve oyun öğretimi IV. Edirne: Ders Notları 1991.
11. Nebioğlu D. Beden Eğitimi Dersi Denetimi. Bursa: Alp Yayınları. 2004:442
12. Yamaner F. Beden Eğitimi ve Spora Giriş. Zonguldak: Emek Matbaacılık.2002.
13. Bucher AC. Foundations of physical education and sport. London: The C.V. Mosby Company, 1983:13.
14. Yetim A. Sosyoloji ve Spor. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları 2005.

15. Sönmez T, Sunay H. Ankara'daki Ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ve spor dersinin sorunlarına ilişkin bir inceleme. Milli Eğitim Dergisi. 2004;162: 270-279.
16. http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/150TR_HI.pdf (17.11.2016).
17. Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü. Ortaöğretim beden eğitimi dersi (9-12.sınıflar) öğretim programı 2011. (http://mufredat.meb.gov.tr/Programlar.aspx.)
18. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Ortaöğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgeleri 2014. (http://ttkb.meb.gov.tr/www/haftalik-ders-cizelgeleri/kategori/7)
19. Arkonaç SA, Sosyal Psikoloji 2. Baskı. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım. 2001.
20. Silverman S, Subramaniam PR. Student attitude toward physical education and physical activity: A review of measurement ıssues and out comes. J Teach Phys Educ 1999;1:97-125.
21. Kağıtçıbaşı Ç. İnsan ve İnsanlar.İstanbul**:** Cem Ofset. 1988.
22. Morgan TC. (Çeviri: S.Karakaş). Psikolojiye Giriş. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları; 1995.
23. Kağıtçıbaşı Ç. Günümüzde İnsan ve İnsanlar. İstanbul: Evrim Yayınevi, 2011.
24. Aydın O. Davranış Bilimlerine Giriş. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 173. 1987.
25. Kağıtçıbaşı Ç. Yeni İnsan ve İnsanlar. İstanbul: Evrim Yayınları, 1999.
26. Taylor SE, Peplav LA, Sears DO. Social Psychology. (Eleventh Edition). New Jersey: Pearson Education International. 2003:133.
27. Sakallı N. Sosyal Etkiler. Ankara: İmge Kitabevi. 2001:108.
28. http://notoku.com/tutumlari-olusturan-temel-bilesenler/ (15.09.2016)
29. Tekarslan E, Baysal C, Gencan H, Kılınç T. Sosyal Psikoloji. İstanbul: Filiz Kitabevi, 1989.
30. Baysal AC, Tekarslan E. İşletmeler İçin Davranış Bilimleri. İstanbul: Avcıol Basım-Yayın, 1996.
31. Turhan M. Cemiyet İçinde Fert. İstanbul: MEB, 1983:232.
32. Tavşancıl E. Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi. Ankara: Nobel Yayınevi 2010.
33. Erdoğan İ. İşletmelerde Davranış. İstanbul. İstanbul Fakültesi Yayınları.1991.
34. Özkalp E. Davranış bilimlerine giriş. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını, 2008.
35. Davidoff LL. Introduction to psychology. 3rd.Edition. New York: Mc Graw Hill International Book Company, 1987:569.
36. Arkonaç SA. Psikoloji Zihin Süreçleri Bilimi. Gözden geçirilmiş ikinci baskı. İstanbul: Alfa Yayıncılık, 1998.
37. Erkuş A. Psikometri üzerine yazılar. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları, 2003.
38. Ülgen G. Eğitim psikolojisi. Ankara, Lazer Ofset.1996.

39. Özçelik DA. Ölçme ve değerlendirme. Ankara: ÖSYM Yayınları,1998.

40. Thurstone LL. Attitudes can be measured. In: Fishbein M (Ed.). Readings in attitude teory and measurement. New York: John Wiley&Sons; 1967. p.77.

41. Baysal AC, Tekarslan E. Davranış Bilimleri I-II. İstanbul: Bayrak Matbaacılık, 1987.

42. Anderson LW (Çeviri: Nükhet ÇIKRIKÇI). Tutumların Ölçülmesi. Ankara Üniv.Eğitim Bilimleri Fak.Derg. 1991;24(1)

43. Köklü N. Tutumların ölçülmesi ve Likert tipi ölçeklerde kullanılan seçenekler, Ankara Üniv. Eğitim Bilimleri Fak. Derg. 1995;28(2)

44. Özgüven İE. Psikolojik Testler. Ankara: Yen Doğuş Matbaası, 1994.

45. Tezbaşaran A. Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu. Ankara: Psikologlar Derneği Yayınları, 1997

46. Anderson LW. Likert scales. Keeves JP. In: (Ed). Educational research, methodology and measurement. An international handbook. New York: Pergoman Pres; 1988. p.427.

47. Bozdoğan AE, Yalçın N. İlköğretim 6. 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilgisi Derslerindeki Fizik Konularına Karşı Tutumları. Gazi Üniversitesi. Kırşehir Eğitim Fak. Derg. 2005; 6(1).

48. Turgut F. Tutumların Ölçülmesi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayını, 1977.

49. Özer D, Aktop A. İlköğretim öğrencileri için hazırlanmış bir beden eğitimi dersi tutum ölçeğinin adaptasyonu. Spor Bilimleri Derg 2003;14(2):67-82.

50. Safrit MJ. Introduction To Measurement in Physical Education And Exercise Science. Times Mirror/ Mosby College Publishing. Second Edition: 550-557, 1990.

51. Balcı A. Sosyal bilimlerde araştırma. Yöntem, teknik ve ilkeler. Ankara: Bilgisayar Yayıncılık, 1995:110.

52. Chung M, Phillips D. The Relationship Between Attitude Toward Physical Education and Leisure-Time Exercise in High School Students. The Physical Educator. Volume:59, Number: 3, 2002.

53. Şişko M, Demirhan G. İlköğretim Okulları ve Liselerde Öğrenim Gören Kız Ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fak. Derg. 2002;23:205-210

54. Folsom-Meek,S.L.A Comparison of Upper Elementary School Childeren's Attitudes Toward Physical Activity. Paper Presented at the Annual Meeting of the American Aliance for Health, Recreation and Dance, Indianapolis. 1992.

55. Demirhan G, Koca C. An Examination Of High School Students' Attitudes Toward Physical Education With Regard To Sex And Sport Participation, Perceptual And Motor Skills. 2004;98:754-758

56. Stelzer J, Ernest JM, Fenster MJ, Langford G. Attitudes toward physical education: A study of high school students from four countries- Austria, Czechrepublic, England and Usa. College Student Journal 2004;38(2):602-611.

57. Ekici S, Bayrakdar A, Hacıcaferoğlu B. Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Tutumlarının Değerlendirilmesi. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi.2011;8(1)

58. Canlı U.‘‘Tekirdağ İli Çorlu İlçesi İlköğretim Okulları ve Liselerde Öğrenim Gören Kız ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları’’ (tez). Edirne: Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü;2013

59. Güllü M. ‘‘Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması’’ (tez) Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü;2007

60. Erturan İG, Arslan Y, Demirhan G. ‘An Examination Of Turkish High School Students Attitudes Toward Physical Education With Regard To Gender And Grade Level’. 2011. (http://www.sportsisocietate.ro/articol)

61. Subramanıam P.R. andSilverman, S. Middle School Students’ Attitudes Toward Physical Education. Teaching and Teacher Education.2007;23(5).602-611.

62. Altay F, Özdemir Z. Ankara İli Merkez İlçelerindeki İlköğretim 1.Kademesinde Öğrenim Gören 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. 9.Uluslar Arası Spor Bilimleri Kongresi Bildirim Kitabı s.589-591, Muğla. 2006

63. Sarıdede Ş. ‘‘Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi’’ (Tez) İstanbul: İstanbul Gelişim Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü;2018

64. Yağcı İ. ‘‘Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi (Afyonkarahisar İli Örneği)’’ (tez). Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü;2012

65. Çelik Z, Pulur A. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri Kongresi VAN / YYÜ Eğitim Fak. Derg. Özel Sayısı. 2011; s.115-121.

66. Taşmektepligil Y, Yılmaz Ç, İmamoğlu O ve Kılcıgil E. İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi. Ankara Üniv. Spor Bilimleri Fak. Spormetre Derg. 2006; 4:139-147

ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablo 1: Edirne ili Merkez İlçesi evreni değerleri ve bu evrenden seçilen örneklemlerin sınıf düzeyi ve cinsiyete göre dağılımları…….....13

Tablo 2: Katılımcıların cinsiyet, sınıf düzeyi, okul türü, okullarında spor salonu bulunup bulunmaması ve okullarında duş alma olanağının olup olmamasına göre dağılımları…….. 14

Tablo 3: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları**……**17

Tablo 4: Katılımcıların Sınıf Durumlarına Göre Dağılımları…….17

Tablo 5: Katılımcıların Okul Türüne Göre Dağılımları……..18

Tablo 6: Katılımcıların Okullarında Kapalı Spor Salonu Bulunup Bulunmamasına Göre Dağılımları**……...**18

Tablo 7: Katılımcıların Okullarında Duş Alma İmkânlarının Olup Olmamasına Göre Dağılımları**……...**19

Tablo 8: Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı, tutum puan ortalamaları, standart sapmaları, T ve P değerleri……19

Tablo 9: Öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları, standart sapmaları F ve P değerleri……20

Tablo 10: Öğrencilerin okul türlerine göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları, standart sapmaları F ve P değerleri……20

Tablo 11: Öğrencilerin okullarında kapalı spor salonu bulunup bulunmamasına göre dağılımı, tutum puanları ortalamaları, standart sapmaları T ve P değerleri…….**....**21

Tablo 12: Öğrencilerin Okullarında Duş Alma İmkânlarının Olup Olmamasına Göre Dağılımları**……...**21

ÖZ GEÇMİŞ

27.09.1984 yılında Edirne'de doğdum. Kurtuluş İlkokulu'nda ilkokul, Atatürk Orta Okulu'nda ortaokul, Edirne Lisesi'nde lise eğitimimi tamamladım. 2006 yılında Trakya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulundan mezun olarak aynı yıl Edirne'nin Süloğlu ilçesindeki Süloğlu Lisesi'nde beden eğitimi öğretmeni olarak göreve başladım. 2010-2012 yılları arasında Edirne Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde beden eğitimi öğretmeni olarak görev yaptıktan sonra 2012-2014 yılları arasında Süleyman Demirel Fen Lisesi'nde müdür yardımcısı olarak görev yaptım. 2014 yılından beri Süleyman Demirel Fen Lisesi'nde beden eğitimi öğretmeni olarak görev yapmaktayım.

EKLER

Ek-1. Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği

Ek-2. EdirneValiliği Milli Eğitim Müdürlüğü Onayı

Ek-3. Bilimsel Araştırma Değerlendirme Komisyonu Dilekçesi

Ek-4. Bilimsel Araştırma Değerlendirme Komisyonu Kararı

EK:1

ANKET FORMU

Sayın öğrenci,
Bu anket, "**Edirne İli Merkez İlçesinde Öğrenim Gören Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması**" adlı bilimsel çalışmada kullanılacaktır. Anket kişisel bilgiler ve Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutum Ölçeği olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Sizlerin soruları dikkatli ve doğru bir şekilde cevaplamanız, bu araştırmada tutarlı ve geçerli sonuçlar alınmasını sağlayacaktır. Lütfen soruları okuduktan sonra size en uygun gelen seçeneğin üzerini (X) işaretleyiniz. Anketin hiçbir yerine adınızı yazmayınız. Göstereceğiniz ilgi ve yardımlar için şimdiden teşekkür eder, derslerinizde başarılar dilerim.

Özgül KURT DURDABAK
Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

I.BÖLÜM
KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz?
Kız ( ) Erkek ( )

2. Sınıfınız?
9.sınıf ( ) 10. Sınıf ( ) 11.sınıf ( ) 12. Sınıf ( )

3. Okul türünüz?
Fen Lisesi ( ) Anadolu Lisesi ( ) Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ( ) İmam Hatip Lisesi ( ) Güzel Sanatlar Lisesi ( )

4. Okulunuzda Kapalı Spor Salonu var mı?
Evet ( ) Hayır ( )

5.Okulunuzda duş alma olanağınız var mı?
Evet ( ) Hayır ( )

Müzekka BAYRAK
Şube Müdürü

II.BÖLÜM
BEDEN EĞİTİMİ VE SPORA İLİŞKİN TUTUM ÖLÇEĞİ

Açıklama: Aşağıda sizlerin beden eğitimi ve spora ilişkin görüşlerinizi ifade eden cümlelere yer verilmiştir. Her cümleyi dikkatlice okuyarak sizin için hangi düzeyde bir anlam ifade ediyorsa bu durumu aşağıdaki ölçütlere göre cümlenin karşısındaki kutucuğu karalayarak belirtiniz. Anketi lütfen 15 dakika içerisinde tamamlayınız ve üzerine isim yazmayınız. Anket sonuçları sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

(5)Tamamen katılıyorum (4)Katılıyorum (3)Kararsızım (2)Katılmıyorum (1)Tamamen katılmıyorum

Madde No	5	4	3	2	1
1.Beden eğitimi ve spor derslerinde hep korku hissine kapılırım.					
2.Beden eğitimi ve spor etkinliklerinde çok sıkılırım.					
3.Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmaktan daima çekinirim.					
4.Beden eğitimi ve spor dersinde başarılı olmak için çaba sarfetmem.					
5.Beden eğitimi ve spor dersine diğer dersler gibi zorunlu olduğu için katılırım.					
6.Beden eğitimi ve sporla ilgili konuşmak çok zevklidir.					
7.Beden eğitimi ve spordan çok zevk aldığım için dersi özlemle beklerim.					
8.Beden eğitimi dersinde ön plana çıkmaktan sakınırım.					
9.Beden eğitimi dersinde iş birliği duygularım gelişir.					
10.Beden eğitimi ve spor dersi sağlıklı ve temiz olmayı öğretir.					
11.Gelecekteki öğrencilik yaşantımda beden eğitimi ve spor dersi almak istemem.					
12.Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin insanın sağlıklı gelişmesine katkı sağladığına inanırım.					
13.Okul ders programlarına beden eğitimi ve spor dersi koymak gerekli değildir.					
14.Beden eğitimi ve spor uğraşının gelecek yaşamımda önemli yarar sağlayacağına inanırım.					
15.Okul ders programlarının her yılında beden eğitimi ve spor dersi olmalıdır.					
16.Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmak beni dinlendirir.					
17.Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin dürüstlük ve demokratik yaşam davranışları kazandırdığına inanırım					
18.Egzersiz ve spor yaparak serbest zamanların daha iyi değerlendirildiğine inanırım.					
19.Beden eğitimi ve spor etkinlikleriyle uğraşmanın zaman kaybı olduğuna inanırım.					
20.Serbest zamanlarımda egzersiz ve spor içimden gelmez.					
21.Beden eğitimi ve spor etkinliklerine önemli bir zaman ayırırım.					
22.Beden eğitimi ve sporla ilgili hiçbir şeye ilgi duymam.					
23.Beden eğitimi ve spor etkinlikleri her zaman ilgimi çeker.					
24.Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmayı başkalarına önermem.					

Müzekka BAYRAK
Şube Müdürü

EK:2

T.C.
EDİRNE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 56569733/44/3720852
Konu : Anket Çalışması

07/04/2015

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 2012/13 sayılı Genelgesi
b) Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nün 02/04/2015 tarihli ve 339 sayılı yazısı

Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Özgül KURT DURDABAK'ın "Edirne İli Merkez İlçesinde Öğrenim Gören Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması" konulu tez çalışması kapsamında uygulamak istediği anket çalışması Anket Değerlendirme Komisyonu'nca incelenerek uygun görülmüştür.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde yüksek lisans programı öğrencisi Özgül KURT DURDABAK' a ait anket çalışmasının; 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılında ilimiz merkez ilçede öğrenim gören ortaöğretim öğrencilerine, Okul Müdürlükleri gözetim ve sorumluluğunda eğitim öğretim faaliyetini aksatmayacak şekilde uygulanmasını olurlarınıza arz ederim.

Hüseyin ÖZCAN
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
07/04/2015
Nedim ÖZIRMAK
Vali a.
Vali Yardımcısı

http://edirne.meb.gov.tr/ Tel : (0284) 212 61 22
bilgiislemegitek22@meb.gov.tr Faks : (0284) 212 61 26
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Bölümü
Bilgi için: Saime GÖKKAYA (VHKİ) Dahili: 2301

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. http://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden c9bf-968c-3248-8395-4296 kodu ile teyit edilebilir.

EK:3

T.C
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
Tıp Fakültesi Dekanlığı

EDİRNE

Sayı: B.30.2.TRK.0.20.05.04/ 050.04.02/1625
Konu:

05 Mart 2015

Doç. Dr. İlhan TOKSÖZ
Kırkpınar Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun 04.03.2015 tarihli toplantısında almış olduğu, yürütücüsü olduğunuz; **"Edirne İlinde Öğrenim Gören Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması"** adlı TÜTF-BAEK 2015/38 protokol no.lu çalışmanıza ait 21 no.lu karar ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi arz ederim.

Prof. Dr. Recep YAĞIZ
Dekan

Ek 1 sayfa

Posta Adresi :
T.Ü. Tıp Fakültesi Balkan Yerleşkesi 22030 EDİRNE
Elektronik Ağ : http://tipfak.trakya.edu.tr

Telefon : (0284) 235 76 41, 235 76 53
Faks : (0284) 235 76 52

EK:4

T.C. TRAKYA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU Edirne, Türkiye

ARAŞTIRMA BAŞVURUSU ONAYI BAŞVURU BİLGİLERİ	PROTOKOL KODU	TÜTF-BAEK 2015/38	
	PROTOKOL ADI	Edirne İli Merkez İlçesinde Öğrenim Gören Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması	
	SORUMLU ARAŞTIRICI ÜNVANI / ADI	Doç. Dr. İlhan TOKSÖZ	
	ARAŞTIRMA MERKEZİ		
	DESTEKLEYİCİ		
	ARAŞTIRMAYA KATILAN MERKEZLER	Tek Merkez Ulusal	Çok Merkez Uluslararası
KARAR BİLGİLERİ	**Karar No: 04/21**	**Tarih:18.02.2015**	
	Üniversitemiz Kırkpınar Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğretim Üyesi Doç. Dr. İlhan TOKSÖZ'ün sorumluluğunda yapılması planlanan ve yukarıda başvuru bilgileri verilen Yüksek Lisans Öğrencisi Özgül KURT DURDABAK'ın tez çalışmasının araştırma başvuru dosyası ve ilgili belgeler araştırmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş, araştırmaya ilişkin giderlerin gönüllüye ve/veya bağlı bulunduğu sosyal güvenlik kurumuna ödetilmediği koşullarda gerçekleştirilmesinde etik bilimsel standartlar açısından sakınca bulunmadığına mevcudun oy birliği ile karar verilmiştir.	
ETİK KURUL BİLGİLERİ			
ÇALIŞMA ESASI	Helsinki Bildirgesi, İyi Klinik Uygulamalar Kılavuzu, TÜTF-BAEK Yönergesi		

ÜYELER

Ünvan/Ad/ Soyadı	Uzmanlık Dalı	Kurumu	Cinsiyeti	İlişki(*)	Katılım (**)	İmza
Prof. Dr. Ülfet VATANSEVER ÖZBEK Başkan	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	T.Ü.T.F Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları A.D.	K	E☐ H☒	E☒ H☐	
Yrd. Doç. Dr. Esin KARLIKAYA Başkan Yardımcısı	Tıp Tarihi ve Etik	T.Ü.T.F. Tıp Tarihi ve Etik A.D.	K	E☐ H☒	E☒ H☐	
Prof. Dr. Ç. Hakan KARADAĞ Üye	Tıbbi Farmakoloji.	T.Ü.T.F Tıbbi Farmakoloji A.D	E	E☐ H☒	E☒ H☐	
Yrd. Doç. Dr. F. Nesrin TURAN Üye	Biyoistatistik	T.Ü.T.F. BiyoistatistikA.D.	K	E☐ H☒	E☒ H☐	
Yrd. Doç. Dr. Hilmi TOZKIR Üye	Tıbbi Genetik	T.Ü.T.F. Tıbbi Genetik A.D.	E	E☐ H☒	E☒ H☐	
Doç. Dr. Hasan ÜMİT Üye	İç Hastalıkları	T.Ü.T.F. İç Hastalıkları A.D.	E	E☐ H☒	E☒ H☐	
Doç. Dr. Selma Arzu VARDAR Üye	Fizyoloji	T.Ü.T.F. Fizyoloji A.D.	K	E☐ H☐	E☐ H☐	Mazeretli
Doç. Dr. Salim DÖNMEZ Üye	İç Hastalıkları	T.Ü.T.F. İç Hastalıkları A.D.	E	E☐ H☐	E☐ H☐	Mazeretli
Prof. Dr. Muzaffer ESKİOCAK Üye	Halk Sağlığı	T.Ü.T.F. Halk Sağlığı A.D.	K	E☐ H☒	E☒ H☐	
Prof. Dr. Koray ELTER Üye	Kadın Hastalıkları ve Doğum	T.Ü.T.F. Kadın Hastalıkları ve Doğum A.D.	E	E☐ H☐	E☐ H☐	Mazeretli
Yrd. Doç. Dr. Rugül KÖSE ÇINAR Üye	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları	T.Ü.T.F. Ruh Sağ. ve Has. A.D.	K	E☐ H☒	E☒ H☐	
Doç. Dr. Sevtap HEKİMOĞLU ŞAHİN Üye	Anestezi ve Reanimasyon	T.Ü.T.F. Anestezi ve Reanimasyon A.D.	E	E☐ H☒	E☒ H☐	
Doç. Dr. Atakan SEZER Üye	Genel Cerrahi	T.Ü.T.F. Genel Cerrahi A.D.	E	E☐ H☒	E☒ H☐	
Prof. Dr. Berkan DEMİRAL Üye		T.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	E	E☐ H☐	E☐ H☐	Mazeretli
Avukat Baki KURNAZ Üye		T.Ü. Rektörlüğü	E	E☐ H☐	E☐ H☐	Mazeretli

*Araştırma ile ilişki
**Toplantıda Bulunma

Prof. Dr. Recep YAĞIZ
Dekan